VIKIPEDIYA

Oksitan tili

Vikipediya, ochiq ensiklopediya

Oksitan tili	
Milliy nomi	occitan, lenga d'òc
Mamlakatlar	Fransiya, Ispaniya, Italiya, Monako
Rasmiylik holati	Ispaniya (Val d'Aran)
So‘zlashuvchilarning umumiy soni	2 000 000 (1999)[1]
Tartiblovchi tashkilot	Conselh de la Lenga Occitana/CLO (Occitan Language Council);[2] Congrès Permanent de la Lenga Occitana[3]
Turkumlanishi	
Turkum	Yevroosiya tillari
Til oilasi	Hind-Yevropa tillari Roman tillari Oksitan-roman ostguruhi
Alifbosi	Lotin alifbosi
Til kodlari	
ISO 639-1	oc
ISO 639-2	oci
ISO 639-3	oci

Oksitan tili, provansal tili — roman tillariaan biri; Jan. Fransiyada, shuningdek, Italiya shim.da tarqalgan. So‘zlashuvchilarning umumiy soni 10 mln. kishidan ortiq. Laxjalari 2 guruhga bulinadi: shim. oksitan (limuzin, overn, provans-alp) va urta oksitan (langedok, pro-vans), shu bilan birga alohida gaskon lahjasi ham mavjud. Oksitan tili fransuz tiliga yaqin bulsada, bir qancha fonetik va morfologik jihatlari bilan undan farq qiladi. Adabiy tili 11-asrdan mavjud, 12—13-asrlarda adabiyot taraqqiyot cho‘qkisiga ko‘tarilgan. Ana shu davrda bir qancha lahjalarning qo‘shilishidan umumprovansal adabiy tili shakllangan. 13-asrda Pirovansning Shim. Fransiyaga qo‘shib olinishi Oksitan tili vazifa doi-rasining keskin qisqarishiga, uning bir necha alohida lahjalarga bo‘linib ketishiga olib keldi. Hozirgi Oksitan tilidagi adabiyot cheklangan holda, ko‘pincha og‘zaki muomalada qo‘llanadi. Yozuvi lotin grafikasi asosida. Kad- yozuv yodgorliklari 10—11-asrlarda yaratilgan.[4]

Oksitan tili (oksitancha talaffuzi: utsiˈta; fransuzcha talaffuzi: ɔk.si'tɑ̃) yoki ***Lenga d'òc*** (ˈleŋɡɔ ˈðɔ(k); fransuzcha: *Langue d'oc*) roman tillaridan biri bo‘lib, unda Fransiya janubi, Italiyaning Oksitan vodiyi, Monako va Ispaniyaning Val d'Aran mintaqasida yashovchi qariyb 2 million aholi gaplashadi. Oksitan tili Kataloniya rasmiy tillaridan biri.[5] Oksitanchaga yaqin til katalan tilidir.

Manbalar

1. « De fait, le nombre des locuteurs de l’occitan a pu être estimé par l’INED dans un premier temps à 526 000 personnes, puis à 789 000, » ("In fact, the number of occitan speakers was estimated by the French Demographics Institute at 526,000 people, then 789,000") Philippe Martel, "Qui parle occitan ?" in *Langues et cité* (http://www.dglf.culture.gouv.fr/Langues_et_cite/langues_cite10.pdf) n°10, December 2007.
2. CLO's statements in Lingüistica Occitana (online review of Occitan linguistics). (http://www.revistadoc.org/file/Linguistica%20occitana%206%20CLO.pdf)
3. *Congrès permanent de la langue occitane / Congrès permanent de la lenga occitana - Un nouvel organisme de régulation de l’occitan au service des usagers et des locuteurs* (http://aquitaine.fr/salle-de-presse/communiques-de-presse/congres-permanent-de-la-langue-occitane/congres-permanent-de-la-lenga-occitana-un-nouvel-organisme-de-regulation-de-l-occitan-au-service-des-usagers-et-des-locuteurs.html)

4. O‘zME. Birinchi jild. Toshkent, 2000-yil
5. Parlament-cat.net (http://www.parlament-cat.net/porteso/estatut/estatut_angles_100506.pdf)

Ushbu maqolada O‘zbekiston milliy ensiklopediyasi (2000-2005) ma’lumotlaridan foydalanilgan.

Ushbu maqola chaladir. Siz uni boyitib, (https://uz.wikipedia.org/w/index.php?title=Oksitan_tili&action=edit) Vikipediyaga yordam berishingiz mumkin.
Bu andozani aniqrog‘iga almashtirish kerak.
